

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۳/۱۱/۲۵

سید عظیم حسینی

نگاهی بر سازمان های همکاری های اقتصادی

منطقه ئی - قسمت ششم

فعالیت های سارک

سارک در زمینه های مختلف اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، تکنولوژی- و محیط زیست فعالیت می کند. برخی از مهم ترین فعالیت های سارک عبارتند از:

- همکاری های اقتصادی
 - ایجاد منطقه تجارت آزاد جنوب آسیا (SAFTA)
 - ایجاد بانک توسعه جنوب آسیا (SADB)
 - ایجاد صندوق توسعه سرمایه گذاری جنوب آسیا (SIDF)
- همکاری های اجتماعی
 - مبارزه با فقر، بی سوادی و بیماری
 - توسعه آموزش و پرورش
 - توسعه صحت و درمان
- همکاری های فرهنگی
 - تبادل فرهنگ و هنر
 - حفاظت از میراث فرهنگی
- همکاری های فناوری
 - توسعه فناوری های نوین
 - آموزش و پرورش در زمینه فناوری

د پانو شمیره: له 1 تر 7

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بڼې پازوالی د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرولو مخکې په خیر و لولئ

- همکاری‌های محیط زیست
 - حفاظت از محیط زیست
 - مقابله با تغییرات آب‌وهوایی

چالش‌های سارک

سارک با چالش‌های مختلفی روبرو است، از جمله:

- اختلافات سیاسی بین اعضای سارک
- فقر و نابرابری در منطقه جنوب آسیا
- تروریسم و افراطگرایی

با وجود این چالش‌ها، سارک توانسته است نقش مهمی در توسعه همکاری‌های منطقه‌ای در جنوب آسیا ایفا کند.

شاخص‌های اقتصادی کشورهای عضو سازمان سارک در سال 2022 قرار ذیل است:

کشور	مساحت (کیلومتر مربع)	جمعیت (میلیون نفر)	تولید ناخالص داخلی (میلیارد دلار امریکائی)	تولید ناخالص داخلی سرانه (هزار دلار امریکائی)
هند	3.287.263	1.442.	2.970.12	2059
پاکستان	880.913	220.89	330.12	1494
بنگلادش	147.570	164.68	393.24	2387
سريلانكا	65.610	21.91	81.36	3707
نیپال	147.181	29.25	30.36	1.044

مالدیو	298	549	5.84	10637
بوتان	38.394	756	3.24	4.265
افغانستان	652.230	39.2	20.2	517
مجموع سارک	5.829.567	2.495.72	3834	3263
جهان	510.072.000	8.016.40	87.580.00	10.928
فیصدی سارک - جهان	1.14%	32.83%	4.58%	14.69%

طبق ارقام فوق مجموع مساحت کشورهای عضو سارک 5.829.567 کیلومتر مربع است که حدود 11.4 درصد مساحت جهان را تشکیل داده و مجموع جمعیت کشورهای عضو سارک به 2495.72 میلیون نفر میرسد که حدود 32.83 درصد جمعیت جهان را در خود جا داده است. تکاثف نفوس طور میانگین 428 نفر در هر کیلومتر مربع میباشد.

مجموع تولید ناخالص داخلی این کشورها بالغ بر 3834 میلیارد دلار میگردد که 4.37 فیصد تولید ناخالص داخلی جهان است و اوسط سرانه تولید ناخالص داخلی اعضای این سازمان بالغ بر 1605.94 دلار میگردد که 14.69 فیصد اوسط سرانه تولید ناخالص داخلی جهان است.

همانطور که از جدول بالا مشخص است، هند با مساحت 3.29 ملیون کیلومتر مربع، و جمعیت 1.44 میلیارد نفر، بزرگترین و پرجمعیت ترین و با تولید ناخالص داخلی 2.97 تریلیون دلار بزرگترین اقتصاد عضو سارک است. پاکستان با جمعیت 220.89 میلیون نفر، پرجمعیت ترین کشور عضو سارک بعد از هند است. به همین ترتیب مالدیو (مالدیف) با داشتن 10637 دلار عاید سرانه ملی، مقام اول و افغانستان با داشتن 517 دلار عاید سرانه مرتبه آخر را در بین 8 کشور عضو برای خویش اختصاص داده اند.

با توجه به اطلاعات جدول بالا، می توان نتیجه گرفت که کشورهای عضو سارک از نظر مساحت و جمعیت، سهم قابل توجهی از جهان را دارند. با این حال، از نظر تولید ناخالص داخلی و تولید سرانه، سهم آنها در سطح پائین قرار دارند.

این نشان می دهد که کشورهای عضو سارک از نظر اقتصادی و توسعه انسانی، با کشورهای توسعه یافته جهان فاصله دارند. برای کاهش این فاصله، کشورهای عضو سارک باید همکاری های اقتصادی و توسعه ای خود را افزایش دهند.

شاخص های دوران تجارت کشورهای عضو سازمان سارک در سال 2022

کشور	صادرات (میلیارد دلار امریکا)	واردات (میلیارد دلار امریکا)	دوران تجارت (میلیارد دلار امریکا)	بیلبانس تجارت (میلیارد دلار امریکا)
هند	2.647	1.405	4.052	1.242
پاکستان	38,84	71,10	109.94	- 6.3
بنگلادش	372	340	712	32
سريلانكا	112	100	212	12
نیپال	5.2	4.8	10	-0.4
مالدیو	0.5	0.4	0.9	-0.1
بوتان	0.3	0.2	0.5	-0.1
افغانستان	1.47	4.96	6.16	- 3.22
مجموع سارک	3.785	2.900	6.685	885
جهان	26.600	22.700	49.300	3.900
فیصدی				
سارک -	% 14.22	%10.76	%13.56	

د پانو شمیره: له 4 تر 7

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلېکنې دلېکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ

تحلیل شاخص‌های دوران تجارت کشورهای عضو سازمان سارک در سال 2022 .

مجموع دوران تجارت جهان در سال 2022 به 49.33 میلیارد دلار بالغ گردیده که از آنجمله مجموع صادرات 26.600 میلیارد دلار و مجموع واردات جهان به 22.700 میلیارد دلار رسیده است. در عین حال مجموع دوران تجارت کشورهای عضو سارک در سال 2022 برابر با 6.685 میلیارد دلار گردیده که با مقایسه با دوران تجارت جهان در سال 2022، 13.7 درصد را نشان می‌دهد. این شاخص بدان معناست که اعضای سازمان سارک با داشتن 32 % نفوس جهان، صرف 13.7 دوران تجارت جهان را از آن خود کرده است که به طور اوسط کشورهای عضو سارک سهم کمتری از تجارت جهانی را به خود اختصاص داده اند.

بر اساس اطلاعات جدول ارائه شده، در سال 2022، مجموع صادرات کشورهای عضو سارک به 3.785 میلیارد دلار امریکا و مجموع واردات این کشورها به 2.900 میلیارد دلار رسید است، بنابراین طوریکه دیده میشود بنابر مثبت بودن بیلانس تجارت هند که 60.61 کل دوران تجارت سارک را احتوا میکند، بیلانس تجارت سازمان سارک به صورت کُل مثبت است. سهم این سازمان در صادرات جهان 14.22 % و سهم واردات آن 10.76 درصد بوده است. از نظر بیلانس تجارت، هند با مازاد 1.242 میلیارد دلار امریکا، در صدر کشورهای عضو سارک و پاکستان با کسر 6.3 میلیارد دلار امریکا، در رتبه آخر قرار دارد.

در سال 2022، هند بیشترین سهم صادرات کشورهای عضو سارک را داشته و با صادرات 2.647 میلیارد دلار امریکائی، 70 درصد از کل صادرات کشورهای عضو سارک را به خود اختصاص داد. پاکستان با صادرات 38.84 میلیارد دلار امریکا، در رتبه دوم قرار دارد. چین، ایالات متحده امریکا و اتحادیه اروپا، بزرگترین شرکای تجاری کشورهای عضو سارک هستند.

افزایش دوران تجارت کشورهای عضو سارک در سال 2022، نشان‌دهنده رشد تجارت بین‌المللی در این منطقه است. این رشد می‌تواند ناشی از عوامل مختلفی، از جمله بهبود شرایط اقتصادی در کشورهای عضو سارک، افزایش همکاری‌های تجاری بین این کشورها و کاهش محدودیت‌های تجاری باشد.

مازاد بیلانس تجارت هند، نشان‌دهنده سهم بالای این کشور در تجارت منطقه‌ای و جهانی است. این مازاد می‌تواند ناشی از عوامل مختلفی از جمله مزیت‌های رقابتی هند در تولید محصولات صنعتی و کشاورزی، و همچنین تقاضای بالای محصولات هندی در کشورهای دیگر منطقه بوجود آمده باشد.

کسر بیلانس تجارت پاکستان، نشان دهنده وابستگی بالای این کشور به واردات و یا می‌تواند ناشی از عوامل مختلفی مانند مشکلات اقتصادی - اجتماعی پاکستان که درین اواخر دامنگیر این کشور گردیده است باشد. در سال 2022، کشورهای عضو سارک شاهد رشد چشمگیری در تجارت بین‌المللی خود بودند. دوران تجارت این کشورها به 6.685 میلیارد دلار امریکا رسید که نسبت به سال 2021، 10.2 درصد افزایش نشان می‌دهد. این رشد در مجموع، نشان دهنده بهبود شرایط اقتصادی در منطقه و افزایش همکاری‌های تجاری بین کشورهای عضو سارک است. این رشد تجارت بین‌المللی، می‌تواند به توسعه اقتصادی کشورهای عضو سارک ممد باشد. با افزایش تجارت، این کشورها می‌توانند به بازارهای جدید دسترسی پیدا کنند و از مزایای تولید و صادرات بهره‌مند شوند. البته، برای ادامه این رشد، کشورهای عضو سارک باید مشکلاتی مانند مشکلات اقتصادی، و نبود زیرساخت‌های مناسب را برطرف کنند. وجود بیلانس تجارت مثبت (طور اوسط) در کشورهای عضو سارک نشان می‌دهد که این کشورها در حال رشد اقتصادی هستند. با این حال، سهم کم آنها از تجارت جهانی نشان می‌دهد که آنها هنوز پتانسیل زیادی برای رشد دارند.

علیرغم علایم مثبتی که در دوران تجارت خارجی این کشور دیده میشود چالشهای نیز وجود دارد، از جمله:

- اختلاف در سطح توسعه اقتصادی: کشورهای عضو سارک، از نظر سطح توسعه اقتصادی، در مقایسه با کشورهای جهان، در رتبه‌های پایین‌تری قرار دارند. این امر می‌تواند منجر به کاهش توان صادراتی این کشورها شود.
- اختلاف در زیرساخت‌های تجاری: زیرساخت‌های تجاری کشورهای عضو سارک، در مقایسه با کشورهای جهان، در رتبه‌های پایین‌تری قرار دارند. این امر می‌تواند منجر به افزایش هزینه‌های تجارت و کاهش جذابیت این کشورها برای سرمایه‌گذاری خارجی شود.
- اختلاف در سیاست‌های تجاری: سیاست‌های تجاری کشورهای عضو سارک، در مقایسه با کشورهای جهان، در رتبه‌های پایین‌تری قرار دارند. این امر می‌تواند منجر به افزایش تعرفه‌ها و محدودیت‌های تجاری شود که بر تجارت بین‌المللی تأثیر منفی می‌گذارد.

راهکارهای بهبود این وضعیت

برای بهبود این وضعیت و افزایش سهم کشورهای عضو سارک از تجارت جهانی، اقدامات زیر می‌تواند انجام شود:

- توسعه اقتصادی: کشورهای عضو سارک باید با اتخاذ سیاست‌های اقتصادی مناسب، زمینه را برای توسعه اقتصادی و افزایش توان صادراتی خود فراهم کنند.
 - افزایش سهم از تجارت جهانی: کشورهای عضو سارک باید همکاری‌های اقتصادی خود را افزایش دهند. این همکاری‌ها می‌تواند شامل ایجاد منطقه تجارت آزاد، سرمایه‌گذاری مشترک و همکاری در زمینه تکنولوژی باشد.
 - کاهش مصارف: همچنین، کشورهای عضو سارک باید تلاش کنند تا هزینه‌های تولید خود را کاهش دهند. این امر می‌تواند به آنها کمک کند تا محصولات خود را با قیمت رقابتی‌تر در بازارهای جهانی عرضه کنند.
 - بهبود زیرساخت‌های تجاری: کشورهای عضو سارک باید با سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های تجاری، هزینه‌های تجارت را کاهش دهند و جذابیت خود را برای سرمایه‌گذاری خارجی افزایش دهند.
 - اصلاح سیاست‌های تجاری: کشورهای عضو سارک باید با اصلاح سیاست‌های تجاری خود، تعرفه‌ها و محدودیت‌های تجاری را کاهش دهند تا تجارت بین‌المللی تسهیل شود.
- البته، این اقدامات نیازمند تعمیق همگرایی، همکاری و هماهنگی بین کشورهای عضو سارک است. با همکاری و هماهنگی بین این کشورها، می‌توان زمینه را برای رشد تجارت بین‌المللی در منطقه جنوب آسیا فراهم کرد و به توسعه اقتصادی این کشورها کمک کرد. ادامه دارد